

מבט לאיראן

12-26 בינואר, 2020

עורך: ד"ר רז צימט

במוקד אירועי השבוע

◀ **אסמאעיל קאא'ני מונה רשמית למפקד כוח קדס של משמרות המהפכה במקומו של קאסם סלימאני, שחוסל ב-3 בינואר 2020.** בטקס מינויו הצהיר קאא'ני, כי הנקמה על מותו של סלימאני תהיה צודקת ו"גברית" אף על-פי שהאמריקאים הרגו אותו באופן פחדני. עם כניסתו של קאא'ני לתפקיד מפקד כוח קדס, מונה סיד מחמד חסין-זאדה חג'אזי לסגן מפקד הכוח. חג'אזי, שמילא מסוף שנות השמונים מספר תפקידים בכירים במשמרות המהפכה, שימש בשנים האחרונות כמפקד גיס לבנון של כוח קדס. במסגרת תפקידו היה חג'אזי מעורב באופן ישיר בהובלת פרויקט דיוק הטילים של חזבאללה¹.

◀ מגעים בציר איראן-סוריה: משלחת בראשות ראש ממשלת סוריה, עמאד ח'מיס, ביקרה במחצית ינואר 2020 בטהראן ונפגשה עם בכירים בממשל האיראני, בהם נשיא איראן, סגנו הראשון ומזכיר המועצה העליונה לביטחון לאומי. בשבוע שעבר הגיע שר החינוך האיראני לביקור בדמשק וחתם עם עמיתו הסורי על מזכר הבנות לשיתוף פעולה בין שתי המדינות בתחומי החינוך וההשכלה.

◀ אתר אופוזיציה סורי דיווח, כי משמרות המהפכה הקימו לאחרונה בסיס צבאי חדש באזור אלבוכמאל סמוך לגבול עיראק-סוריה. במקביל דיווחה רשת החדשות הסורית עין אלפראת על עמדות המאוישות על-ידי אנשי המיליציות הפרו-איראניות באזור דיר אלזור סמוך לגבול סוריה-עיראק, בהן מאחסנת איראן כמה עשרות טילי קרקע-קרקע לטווח בינוני. שינויי ההערכות האיראניות בגבול סוריה-עיראק נועדו, ככל הנראה, לספק מענה להתקפות הנמשכות נגד יעדים של איראן והמיליציות השיעיות הפועלות בחסות משמרות המהפכה באזור.

◀ שגריר איראן בעיראק נפגש עם ראש המועצה הפוליטית העליונה של האיחוד הפטריוטי הכורדי (PUK) בצפון עיראק ודן עימו בהתפתחויות בעיראק ובאזור. המגעים בין שלטונות איראן לנציגי החבל הכורדי עשויים להעיד על כוונה איראנית לנסות ולהשפיע על עמדת ההנהגה הכורדית בנוגע לנסיגת הכוחות האמריקאים מעיראק. זאת, לאחר שבכירים כורדים בצפון עיראק הביעו תמיכה בהמשך הנוכחות האמריקאית בעיראק.

מינוי סגן חדש למפקד כוח קדס של משמרות המהפכה

◀ מפקד משמרות המהפכה, חסין סלאמי (Hossein Salami), מינה ב-20 בינואר 2020 את סיד מחמד חסין-זאדה חג'אזי (Seyyed Mohammad Hossein Zadeh Hejazi), כסגן מפקד כוח קדס של משמרות

¹ להרחבה ראו פרסום מ-22 בינואר 2020: "משמעות מינויו של מחמד חסין-זאדה חג'אזי כסגן מפקד כוח קדס".

המהפכה. חג'אזי מחליף בתפקיד את אסמאעיל קא'אני (Esmail Qa'ani), שמונה כמפקד כוח קדס לאחר חיסול קאסם סלימאני.

◀ חג'אזי, יליד 1956 באצפהאן, הצטרף למשמרות המהפכה לאחר המהפכה האסלאמית ומילא שורה של תפקידים בכירים בארגון, בהם מפקד זרוע הבסיג' של משמרות המהפכה (1997-2007), ראש מטה משמרות המהפכה (2007-2008), סגן מפקד משמרות המהפכה ומפקד משמרות המהפכה במחוז טהראן (2009-2008) וסגן ראש המטה הכללי של הכוחות המזוינים לענייני היערכות ומחקר תעשייתי (2009-2014) (תסנים, 20 בינואר 2020). בשנת 2007 נכלל שמו ברשימת האישים האיראנים תחת סנקציות של הממשל האמריקאי בגין מעורבותו בהפרת זכויות אדם, בעיקר במהלך דיכוי המהומות שפרצו באיראן לאחר הבחירות לנשיאות בקיץ 2009 ("התנועה הירוקה").

◀ באוגוסט 2019 חשף צה"ל, כי חג'אזי משמש כמפקד גיס לבנון בכוח קדס של משמרות המהפכה. שמו נחשף לצד שמותיהם של שני קצינים איראנים נוספים, כמי שנטל חלק בהובלת פרויקט דיוק הטילים של חזבאללה.

מחמד חסיין-זאדה חג'אזי, סגן מפקד כוח קדס הנכנס (אירן"א, 20 בינואר 2020)

◀ ב-20 בינואר 2020 מונה אסמאעיל קא'אני באופן רשמי למפקד כוח קדס של משמרות המהפכה. בטקס שנערך בטהראן הצהיר קא'אני, כי על איראן להתייצב מול אויביה המבינים אך ורק את שפת הכוח. הוא ציין, כי האמריקאים לא העזו להתייצב מול סלימאני בשדה הקרב והרגו אותו באופן פחדני, אך הנקמה על מותו תהיה צודקת ו"גברית" (תסנים, 20 בינואר 2020).

מפקד כוח קדס הנכנס, אסמאעיל קא'אני (תסנים, 20 בינואר 2020)

המעורבות האיראנית בסוריה

◀ משלחת בראשות ראש ממשלת סוריה, עמאד ח'מיס (Imad Khamis), הגיעה ב-12 בינואר 2020 לטהראן לשיחות עם בכירים איראנים. במשלחת השתתפו גם שר החוץ הסורי, וליד אלמעלם, ושר ההגנה הסורי, עלי עבדאללה איוב (מהר, 12 בינואר 2020).

◀ בפגישה עם ראש ממשלת סוריה אמר מזכיר המועצה העליונה לביטחון לאומי, עלי שמח'אני, כי הוצאת ארצות-הברית מהאזור צריכה לעמוד בראש סדר העדיפויות כדי לשים קץ לחוסר הביטחון והיציבות. הוא ציין, כי טראמפ ויועציו העריכו, כי חיסול קאסם סלימאני יביא להתפרקות "חזית ההתנגדות" באזור, אך לחיסולו תהיה השפעה הפוכה והוא יחזק את החזית ויעצים את השנאה בקרב רוב עמי האזור והעולם כלפי ארצות-הברית. הוא הוסיף, כי מותו של סלימאני יגביר גם את נחישות "חזית ההתנגדות" להיבק כנגד התוקפנות הנמשכת מצד "המשטר הציוני". ראש ממשלת סוריה הביע תנחומים על מותו של סלימאני והערכה לתמיכת איראן בסוריה במערכה "נגד הטרור" (תסנים, 13 בינואר 2020).

פגישת ראש ממשלת סוריה עם מזכיר המועצה העליונה לביטחון לאומי האיראני (תסנים, 13 בינואר 2020)

◀ סגנו הראשון של נשיא איראן, אסחאק ג'האנגירי (Eshaq Jahangiri), אמר בפגישתו עם חברי המשלחת הסורית, כי חברות פרטיות איראניות מעוניינות מאוד להשתתף בשיקומה הכלכלי של סוריה. הוא ציין, כי כדי להרחיב את הקשרים הכלכליים ולהגביר את שיתוף הפעולה בין שתי המדינות, יש צורך לחתום בהקדם האפשרי על הסכמים ארוכי טווח לשיתוף פעולה אסטרטגי ולהאיץ את שיתוף הפעולה הבנקאי בין טהראן לדמשק (פארס, 13 בינואר 2020).

◀ ב-14 בינואר 2020 נפגש ראש ממשלת סוריה עם נשיא איראן, חסן רוחאני, שאמר, כי איראן לעולם לא תשכח את הפשע, שביצעה ארצות-הברית בחיסול קאסם סולימאני, וכי עמי האזור צריכים לפעול בתקיפות לסיום הנוכחות הצבאית האמריקאית באזור. הוא קרא להצת מימוש ההסכמים, שנחתמו בין איראן וסוריה (מהר, 14 בינואר 2020).

◀ נציג מנהיג איראן בסוריה, איתאללה סיד אבו-אלפצ'ל טבאטבאאי (Ayatollah Seyyed Abolfazl Tabataba'i), נשא ב-17 בינואר 2020 את דרשת יום השישי במסגד אלסידה זינב בדמשק, במהלכה התייחס

לחיסול קאסם סלימאני. הוא ציין, כי האמריקאים לא יכלו לשאת את חיסול דאעש על-ידי סלימאני וחששו, כי בשלב הבא יחסל סלימאני גם את "המשטר הציוני", ולפיכך החליטו להתנקש בחייו. נציג המנהיג בסוריה הצהיר, כי חיסול סלימאני ייצור אווירה חדשה באזור, שתביא בסופו של דבר ליציאת האמריקאים מהאזור. דמם של החללים, שחוסלו על-ידי האמריקאים, יהיה תחילת חיסולה של "אימפריית הרשע האמריקאית" באזור ובעולם כולו. הוא הזהיר, כי אף מקום לא יהיה בטוח עבור האמריקאים באזור וכי עליהם להימלט ממנו בטרם יתרחשו להם אירועים נוספים (תסנים, 18 בינואר 2020).

נציג מנהיג איראן בסוריה (תסנים, 18 בינואר 2020)

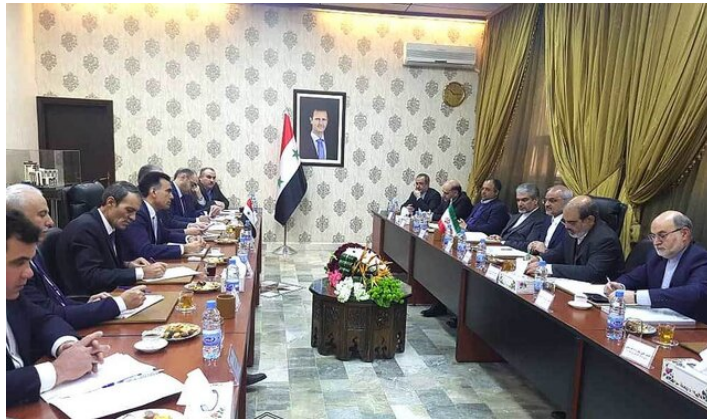
אתר חדשות המזוהה עם האופוזיציה הסורית דיווח, כי משמרות המהפכה הקימו בסיס צבאי חדש באזור אלבוכמאל סמוך לגבול עיראק-סוריה. על-פי הדיווח, העבירו משמרות המהפכה עד כה 120 לוחמים ממיליציות פרו-איראניות הפועלות בעיראק דרך מעבר הגבול אלבוכמאל לבסיס החדש הממוקם על ההר המשקיף על העיירה אלצאלחיה ומכיל בונקרים ומנהרות תת-קרקעיות. כמו כן החלו משמרות המהפכה להקים בבסיס עמדות תצפית וצלפים (Step News, 20 בינואר 2020).

בסיס משמרות המהפכה באזור אלבוכמאל (Step News, 20 בינואר 2020)

◀ במקביל דיווחה רשת החדשות הסורית עין אלפראת (15 בינואר 2020) על עמדות המאוישות על-ידי אנשי המיליציות הפרו-איראניות באזור דיר אלזור בסמוך לגבול סוריה-עיראק, בהן מאחסנת איראן טילי קרקע-קרקע לטווח בינוני. עפ"י דיווח זה, העבירה איראן כמה עשרות טילים לעמדות בעיר אלבוכמאל, בכפר צביח'אן, בעיירה מחכאן ובעיר אלמיאדין.

◀ שר החינוך האיראני, מחסן חאג'י מירזאאי (Mohsen Haji Mirzaei), הגיע ב-22 בינואר 2020 לביקור בן יומיים בסוריה. במהלך הביקור נפגש השר עם בכירים סורים, בראשם ראש הממשלה, עמאד ח'מיס, וחתם עם שר החינוך הסורי, עמאד אלעזב (Imad al-Azb), על מזכר הבנות לשיתוף פעולה בין שתי המדינות בתחומי החינוך וההשכלה. כמו כן ביקר השר בבתי ספר איראנים הפועלים בסוריה. עם הגיעו לדמשק אמר מירזאאי, כי איראן מוכנה לסייע בשיקום מוסדות החינוך הסורים, שנפגעו במהלך מלחמת האזרחים (עצר-י איראן, 22 בינואר 2020).

**פגישת משלחות ממשרדי החינוך של איראן וסוריה בדמשק
(איסנ"א, 22 בינואר 2020)**

המעורבות האיראנית בעיראק

◀ דובר משרד החוץ האיראני, עבאס מוסוי (Abbas Mousavi), אמר במסיבת העיתונאים השבועית שלו, כי איראן עדכנה את ממשלת עיראק ואת הכוחות המזוינים העיראקים לפני תקיפת בסיס עין אלאסד שבמערב עיראק על-ידי משמרות המהפכה ב-8 בינואר 2020 בתגובה לחיסול קאסם סולימאני. הוא ציין, כי הריבונות העיראקית חשובה עבור איראן וכי טהראן מתנגדת להתערבות מדינות זרות בענייניה של עיראק (איסנ"א, 20 בינואר 2020).

◀ שגריר איראן בעיראק, אירג' מסג'די (Iraj Masjedi), נפגש במחצית ינואר 2020 עם כסרת רסול עלי (Kosrat Rasul Ali), ראש המועצה הפוליטית העליונה של האיחוד הפטרויטי הכורדי (PUK), ודן עימו בהתפתחויות בעיראק ובאזור ובקשרים בין איראן לחבל הכורדי בצפון עיראק. בפגישה השתתף גם מהדי שושטרי (Mehdi Shoushtari), הקונסול האיראני בסלימאניה (פארס, 14 בינואר 2020). המגעים בין שלטונות איראן לנציגי החבל הכורדי מתקיימים על רקע תמיכתם המוצהרת של הכורדים בצפון עיראק בהמשך נוכחות הכוחות האמריקאים בעיראק והתנגדותם לנסיגתם מהמדינה.

פגישת שגריר איראן בעיראק עם בכיר בחבל הכורדי בצפון עיראק
(פארס, 14 בינואר 2020)

המעורבות האיראנית בזירה הפלסטינית

◀ חבר הלשכה המדינית של חמאס, ח'ליל אלחיה (Khalil al-Hayya), אמר בשיחה עם עיתונאים בעזה, כי איראן לא הפסיקה אפילו ליום אחד את תמיכתה ב"התנגדות" הפלסטינית בכסף, בנשק ובניסיון וכי הקשרים בין חמאס לאיראן לא נקטעו מעולם. בהתייחסו לביקורת שנשמעה על ביקור ראש הלשכה המדינית של חמאס, אסמאעיל הניה, באיראן כדי להשתתף בליוויית קאסם סלימאני, אמר אלחיה, כי הניה יבקר בכל מדינה שתסכים לקבלו (אתר ערוץ אלכות'ר, 21 בינואר 2020).